

Торле газета битләрендә (Атюрьево, Саранск, Темниково һәм башкаларында) авылларда яшәвче балаларны, хәтта олылырны да даими рәвештә сукбай этләр куркыта, дип хәбәрлиләр. Аларны кем күзәтергә тиеш сон?

Ни очен хайваннар хужасыз? Кагыйдә буларак, эт балалары һәм мәчеләр ташлана. Йорт хайваннарыннан аларнын “яраксызлыгы” аркасында да арыналар. Тик кешеләрнен каты могамәләсе нәтижәсендә урамнарда янадан-яна койрыклы сукбайлар пәйда булуы күнелләрне рәнжетә. Без барыбыз да авыл халкы, унайлы һәм имин яшәргә телибез. Әмма сукбай хайваннарга каршы корәш проблемасы бик четерекле һәм торле. Халык арасында сукбай этләргә каршы кискен корәш чараларынын ачык битарафлары да, әлеге дүрт аяклы дусларны яклаучылары да бар. Һәр якнын да үз дореслеге, бәхәссез дәлилләре бар.

Сукбай этләр һәр торак пунктта диярлек бар. Хужасыз этләр урамнарда һәм паркларда халыкка юл бирми куркыталар. Еш кына олкәннәр генә түгел, балалар да урам жыелмаларынын һожүменә дучар ителә (хужасыз этләр Темниковта бер баланын курткасын ерткалаганнар), ә бала курыккач, кайчагында, гомер буена кала. Тешләв очраклары да сирәк күренеш түгел. Әгәр берни дә кабул итмәсэн, сукбай этләр артачак һәм үтеп баручыларны талауларын дөвам итәчәкләр. Шуна күрә якын арада районнарда сукбай хайваннарны тоту буенча акция үткәреләчәк.

Без тагын бер кат халыкка морәжәгать итәбез: проблема, нигездә, төрлекләрдә түгел, ә бездә, кешеләрдә бит. “Безнен кечкенә туганнарыбызны” урамга чыгарудан туктагач кына, бу күренеш белән мәнҗегә хушлашырга була. Сукбай этләр безгә күктән тошмәде бит.

Белгәнәбезчә, күп еллар элек Конбатыш Европа һәм АКШ илләрендә закон тарафыннан йорт хайваннарын мәжбүри чиплау практикасына кертелде. Әгәр анын йорт хайваны урамда икән, анын хужасынын координатларын бик тиз билгеләргә була, ветеринария полициясе моны катгый күзәтә һәм гаепләләрне зур штраф белән жәзалый. Соныннан язылган хакыйкәтне тагын бер кат искә тошереп үтәсе килә: “Без ияләштергәннәр очен жаваплы”. Ойгә яки ишегалдына хайван алырга уйласагыз, керткәнче йоз тапкыр чамалагыз. Чонки сез аны вакытка гына түгел, ә ботен гомеренә аласыз, ә бу 10 ел һәм аннан да күбрәк булырга момкин. Аларны ашатырга, дөваларга, яратырга кирәк булчак.

Наилә Насырова